proLékaře.cz | 26.11.2026

Zpráva o 5. CENS mikrovaskulárním workshopu

Ve dnech 6.–8. prosince 2006 se uskutečnil v Českých Budějovicích 5. Central European Microvascular Workshop. Akce se konala za odborné garance České neurochirurgické společnosti a Central European Neurosurgical Society. Vzhledem k tomu, že se jednalo o 5. ročník, můžeme již mluvit o vytvořené tradici. Myšlenka pořádání workshopu vznikla poté, co jsem absolvoval podobnou akci v roce 1999 v Kodani. Tam šlo o mikrochirurgický trénink v laboratoři s výborným materiálním zázemím, avšak bez návaznosti na klinické demonstrace z operačního sálu. O 2 roky později jsem se zúčastnil kurzu techniky revaskularizace v Saint Louis, kde byl výcvik v laboratoři doplněn o operační přístupy na kadaverech a přednášky, shrnující téma mozkové ischemie. Od počátku bylo jasné, že myšlenka workshopu je pro mladé neurochirurgy přitažlivá. Díky podpoře regionálních sponzorů a medicínských společností se zároveň podařilo nastavit cenu registračního poplatku tak, aby byla dosažitelná i pro mladé lékaře z bývalých socialistických zemí. První dva ročníky se v rámci workshopu konalo cerebrovaskulární sympozium, na kterém byl probrán aktuální stav diagnostiky a terapie mozkové ischemie. Vlastní laboratorní práce hands-on spočívá v operaci bypassu na laboratorním potkanu. Operační mikroskop a mikrochirurgické nástroje zajišťují adekvátní simulaci operace mozkového extra-intrakraniálního bypassu. Pochopitelně atraktivita kurzu spočívala vždy v praktickém tréninku. Myšlenku konání workshopu podpořil první prezident CENS prof. Juraj Šteňo z Bratislavy, který se navíc aktivně účastnil všech ročníků kurzu. I proto probíhá workshop od počátku pod garancí CENS (Central European Neurosurgical Society). Bylo zajímavé sledovat, jak národní profil účastníků věrně kopíroval národnostní složení Rakousko-uherské monarchie. První 4 ročníky navštívilo 76 lékařů z 11 zemí. Češi, Slováci a Poláci dominovali. Přímý přenos z operačního sálu (live surgery) se stal doplňkem kurzu od 4. ročníku. Tehdy operoval přední cévní neurochirurg Juha Hernesniemi z Finska aneuryzma přední komunikující tepny a arteriovenózní malformaci levé inzuly. Čestnou přednášku měl při 3. ročníku prof. Loftus z USA na téma operativa karotid, při dalším ročníku výše zmíněný prof. Hernesniemi a v roce 2006 prof. C.A.F. Tulleken z Utrechtu v Holandsku. Ten seznámil účastníky s problematikou neokluzivního vysokoprůtokového mozkového bypassu pomocí excimer-laseru. Tato technika, kterou prof. Tulleken vyvinul, bude v blízké budoucnosti umožňovat bezpečné provedení vysokoprůtokového bypassu. Čestné přednášce předcházela live surgery – operace karotidy konvenční mikrochirurgickou technikou (Fiedler), operace karotidy everzní technikou (Přibáň) a nízkoprůtokový mozkový bypass (Přibáň). 5. ročníku se zúčastnilo 23 lékařů z 8 zemí: Česka, Slovenska, Polska, Rakouska, Německa, Švédska, Švýcarska a Turecka. Praktický výcvik se odehrával v Parazitologickém ústavu Akademie věd České republiky se zázemím zvěřince. 12 operačních mikroskopů zapůjčila tradičně firma Zeiss. Během praktického výcviku byla přednesena sdělení na téma ischemie mozku. Kromě domácího týmu (Přibáň, Fiedler) přednášeli prof. Šteňo z Bratislavy, doc. Spetzger z Karlsruhe, doc. Smrčka z Brna-Bohunic, doc. Sameš z Ústí nad Labem, prim. Vaverka z Olomouce, dr. Žižka a dr. Weichet z Prahy. Je jisté, že zhodnotit úspěch workshopu musí jiní – především participanti. Já osobně mám po z tohoto kurzu dobrý pocit. Před workshopem jsem byl z více důvodů rozhodnut, že další ročník již pořádat nebudeme. Nyní, na základě reakce okolí, si již nejsem zcela jist. Zdá se, že se myšlenka dosud nevyčerpala, protože zatím musíme zájemce s ohledem na omezenou kapacitu odmítat.

Obr. 1. Hands-on: nácvik experimentálního bypassu.

Obr. 2. Live surgery: operace extra-intrakraniálního bypassu (operatér dr. Přibáň)

MUDr. Vladimír Přibáň
Neurochirurgické oddělení
nemocnice České Budějovice